

ÜLVİYE SÜMER

(1895 – 1974)

Ülviye Sümer, Risale-i Nur'un Kastamonulu hanım kahramanlarıdır... "Âsiye, **Ulviye**, Lütfiye'ler, Zehra'lar, Şerife'ler, Hacer'ler, Necmiye'ler, Nimet'ler, Aliye'ler" şeklinde, çeşitli vesilelerle, çoğu Kastamonulu hanımlarla beraber olmak üzere külliyyata yedi yerde ismi geçmektedir.

Ulviye Sümer hakkında epeyce bilgi ve belge toplayabildim, ne yazık ki bir fotoğrafını bulamadım. Sayfanın başında görülen yüzü kapalı fotoğrafı ise gazete arşivlerini tarayarak bulabildim. Bunun fotoğrafın hüznünlü bir hikâyesi var. Anlatımı gelecek... Said Özdemir ağabey, Ulviye ablanın evlatlarını bulabileceğim bazı adresler verdi. Oralara gittim... Fakat bu adreslerden bir şeyler çıkmadı. Ulviye anneyi en yakından tanıyan birisine, 1923 doğumlu Said Özdemir ağabeyin üvey annesi Münire Özdemir anneye başvurduğum. Münire anne, Ankara'da Ulviye anne ile senelerce beraber hizmet etmiş. Münire anneden, oğlu Said Özdemir'in de desteği ile Ulviye Sümer hakkında bazı önemli hatıralar alabildim. Münire Özdemir, Ulviye ve Âsiye anneyi İstanbul'da oturan Şükran Demirel hanımın da tanıdığını, onunla da görüşmemi tavsiye etti. Biz de öyle yaptık. Şükran abla ile de görüşüp farklı noktaları yazıya döktüm. Bir de merhum Atif Ural ağabeyimizin eşi Fatma Aydoğdu Ural ablamız katkıda bulundu. Bazı kısa bilgiler de ondan aldım. Ayrıca İsmail Yazıcı Ağabey ve İsmet Güven kardeşimiz de yardımcı oldular, bilgi ve belge verdiler. Bu görüşmelerin, en ufak bir kırıntısını bile -bir daha ele geçmeyeceğini düşünerek- kayda geçirdim ve yayınlıyorum... Yazılanlar hem Münire anneye, hem Said Özdemir ağabeye, hem de diğer adı geçenlere dikkatle tashih ettirilmiştir.

Ulviye annenin adı, bu kitapta hatıraları kendi adıyla yayınlanan Âsiye Mülâzımoğlu ile de geçmektedir. Şöyle:

"Kastamonu'da iken Ulviye Hanım bir Kur'an-ı Kerim kılıfı işlemiş. Kur'anı koyup asarlardı ya, işlenmiş bir kılıf. Çok ince iş vardı üzerinde. Onu, Ulviye işledi ama Üstad Hazretlerine ben götürüp verdim. Üstadı evinde ziyaret ederek bizzat verdim. Üstad 'Bunu kim işledi?' dedi. 'Ben işledim Üstadım' dedim o anda."

Hatıranın devamında, Âsiye anneyi bu işlemeli kılıf yüzünden polisler karakola götürüyorlar. Bütün baskılara rağmen Âsiye anne, Ulviye Hanımın adını vermiyor. Hadise şöyle gelişiyor:

"Karakolda, 'Bu kılıfı kim işledi?' diye sormaya başladılar. 'Ben işledim' dedim. Ulviye desem, onu da alacaklar içeriye. O da zarar görecektir. 'Sen yaşlısın, bunu sen işleyemezsin, kimin işlediğini söyleyeceksin' diye tehdit etmeye başladılar. Ben yaşlıydım hakikaten, o zaman. Çok ince işlemeliydi kılıf. Ne kadar zorlasalar da ben işledim dedim. Polislerin tehditleri arttı: 'Eğer doğru söylemezsen elbiseni keseceğiz, derini yüzeceğiz, parça parça edeceğiz seni' dediler. Ben de, 'Ne yaparsanız yapın' dedim. Ondan sonra artık baktılar olmayacak, 'Haydi defol evine git' deyip, serbest bıraktılar beni."

Polisler sonunda şöyle itirafta bulunuyorlar: "Laf alsaydık çorap söküşü gibi giderdi." Âsiye Hanımın kahramanlığı hem Ulviye anneyi, hem de hizmeti koruyor. Belki de polislerin çorap söküşü gibi giderdi dedikleri musibetin ucu, o anda Kastamonu'da bulunan Hz. Üstada kadar dayanabilirdi...

Münire Özdemir Anlatıyor:

Esas memleketimiz Siirt-Tillo'dur. Ama ben orada doğmadım. Annem babam İstanbul'a göç etmişler. Ben 1923'de Beşiktaş'ta doğdum. 1936 senesinde evlenerek Ankara'ya geldim. Ankara'ya gelin olarak geldiğimde on dört yaşındaydım. O zamandan beri Ankara'dayım. Üvey oğlum Said Özdemir, Siirt'in Tillo Köyünde 1927 senesinde doğmuş. Ankara'da ilk hanım hizmetlerinde bulunmak nasip oldu bize. Halen Ankara'da ikamet ediyoruz.

ÜLVİYE ANNE İLE KONU KOMŞUYU TOPLAYIP DERS BAŞLATTIK

Ulviye (Sümer) anne Kastamonuludur aslında. Üstad Hazretleri Kastamonu'da iken (1936-1943) Kastamonu'da ikamet ediyorlardı. Ankara'da oğlu ve kızı vardı, onlar Bahçelievler'de oturuyorlardı. Ulviye annenin hizmet arkadaşı olan Asiye (Mülâzımoğlu) anne bizde çok kaldı, yatılı olarak misafir ederdik onu. Ulviye anne de bize gelirdi, fakat o bizde kalmaz evinden gidip gelirdi. Ama hizmetlerde iki anne ile beraber üçümüz beraber olurduk çoğu zaman. Ulviye Hanım, Âsiye hanımdan daha gençti. Ülviye annenin de Asiye anne gibi Risalelerde ismi geçer...

Ulviye annenin, Üstad'ın çok yakın talebesi olduğunu biliyorum. Üstad'la çok irtibatı olmuş ve görüşmüş. Bize o günleri anlattığı zaman "Kendimizden geçiyorduk" derdi. Biz 1954'de Risale-i Nur'u tanımaya başlamıştık. Herhalde 1956 senesinde tanıştık Ulviye anneyle. Ben de Hz. Üstad'ı Emirdağ'ında Ulviye anne ile beraber ziyaret etmiştim.

Ulviye anneyle şöyle tanıştık biz: Oğlum Said Özdemir, Hacıbayram Camisi'nde vaaz ederken, Sözlere kitabından evde ezberliyor, orada anlatıyordu. Ülviye anne bunu dinleyince, bu vaiz nurcudur deyip yaklaşmış; "Ailenizle görüşmek istiyorum" demiş. Said de "Tamam" demiş. O şekilde geldi bizi buldu Ulviye anne. Karşılıklı gidip-gelmelerden sonra konu komşuyu toplayıp derslere başladık biz Ankara'da. Ulviye anne de Âsiye Hanım gibi Bahçelievler semtinde oturuyordu.

Ülviye annenin evine çok gidip geliyorduk. Çocukları tam onun gibi olmadığı için, tam huzurlu olamıyordu. Daha önceden bu anneler tarikatta imişler. Risale-i Nur'u, Üstadı tanıdıktan sonra ibadetleri hizmetleri çok artmış.

ÜSTAD'I EMİRDAĞ'INDA ULVİYE ANNE İLE BERABER ZİYARET ETTİM

Sene 1956. O sıralarda hapishanelere giren nur talebeleri vardı. Bizim hapisler daha başlamadı. Hapisler, işkenceler, sıkıntılar bizden daha önce başlamış. Hapishaneden on kardeş çıktı. Onlar hapishaneden çıkınca tabi Üstadı ziyarete gidecekler. Oğlum Said de onlarla beraber gidecek. Beyim de bana dedi ki "Fırsat bu fırsat, sen de git" dedi. Biz de o nur talebeleriyle beraber gittik.

Ülviye anne, ben, oğlum Said, gelinim -Said'in eşi- Rahime ve küçük kızımız Nuriye beraberdik. Biz gittik Emirdağ'ına. Orada Çalışkan'lar ailesi vardı, hepsi de nur talebesidir. Onlara misafir olduk, bizi çok güzel ağırladılar.

Çalışkan'lara, Üstad'ı ziyaret etmek istiyoruz dediğimizde "Üstad Eskişehir'e gitmek üzere yola çıktı" dediler. Tabi o zaman biz, buraya kadar geldik, Üstad'ı göremeyeceğiz diye çok üzüldük. Ülviye anne dedi ki: "Hiç üzülmeyin. O, bilir. O bizi burada bırakmaz, gelir. Tespihleri alalım, 'Hasbünallah' çekelim" dedi. Biz de hepimiz birer tespih aldık, beş yüz 'Hasbünallah-ü Ni'mel Vekil' çektik. Sonra Zübeyir Ağabey geldi: "Üstad Hazretleri yoldan geri döndü, gitmedi" dedi.

Üstad hanımlarla görüşmezdi. Artık Said "Annemi de getireyim" diye rica etmiş. Üstad da kabul etmiş. Şehir dışında hâli bir tarla; on kişi olarak bizi oraya aldılar. Ülviye anne, ben, oğlum Said, gelinim -Said'in eşi- Rahime ve küçük kızımız Nuriye yanımızda. Beklerken baktık kahverengi bir araba geldi, Üstad içinde. Araba durdu, kapısını açtılar... Bana, "Hadi önce sen ziyaret et" dediler. Ben daha Üstad'ın makamını tanımamıştım. Risale-i Nur okuyoruz ama daha tam anlayamamıştık. Çok büyük bir evliyayı ziyaret edeceğim diye aklımda konuşmak istediğim çok şeyler vardı, dua da isteyecektim.

Ben gittim, arabaya yaklaştım. Baktım ihtiyar bir zat oturuyor içeride. Hicab ettim onunla konuşmaya. Elimi uzattım, elini öpeceğim; kolunu şöyle kaldırdı Üstad, kolunu öptüm. Bizim oralarda adettir zaten, kol öperler. Üstad da zaten kadına el öptürmez. Kolunu öptüm "Dua et" dedim. "Beni ziyaret etmek isteyen kitapları okusun, beni ziyaret etmiş gibi olur" dedi. Sonra, "Buraya kadar zahmet edip gelmeyin" dedi. Üstad yavaş konuşuyordu, fazla duyulmuyordu. Ülviye anne de yanımdaydı, "Üstad ne diyor?" dedim. "Kitapları okuyun, buraya zahmet edip gelmeyin" diyor dedi. Benim küçük kızım Nuriye de vardı, o da yanımdaydı. "Ona da dua et" dedim. Küçüktü, Üstad elini başına geçirdi... O kadar oldu işte. Kolunu öptük, duasını aldık.

Üstad bir de bize, hepimize yol parası verdi. Büyüklere birer lira, küçüklere ellişer kuruş verdi. "Bunlar yol paranız" dedi. Ülviye anne: "Bunlar bereket parasıdır" dedi bize. Üstad dua ediyordu, elleri açık olarak dua ederken araba aldı götürdü... Üstad'ı ziyaretimiz bu şekilde olmuştu.

RİSALE-İ NUR'U NASIL TANIDIĞINI ŞU ŞEKİLDE ANLATMIŞLARDI

Ulviye anne Risale-i Nur'u tanıma hatırasını şöyle anlatırdı:

“Kastamonu’da bir eve mevlide gitmiştim. Orada bir kitap gördüm. O kitap güneş gibi parlak gözüktü bana. Evin sahibi ‘İsterseniz alın okuyun, okuyunca geri alırım’ dedi. Kitabı alıp eve geldim. Baktım, kapağında eski harflerle ‘Asâ-yı Mûsa Müellifi Bediüzzaman Said Nursi’ yazıyor. Kitabı Hemen okumaya başladım.

“Asâ-yı Mûsa kitabını okudukça, kitabın müellifini, Bediüzzaman Said Nursi Hazretlerini görmek, onu ziyaret etmek arzusu şiddetlendi bende. Ne yapıp edip Üstad’ı görmeyi, ziyaret etmeyi arzu ediyordum. Hiç olmazsa kapısının tokmağını öpebilsem diyordum. Bir gün Saniye hanımla beraber Üstad’ı ziyarete gittik. Ahdim üzerine, kapı tokmağını öpecektim; ama Üstad’ın evinin kapısı açıktı. Baktık, Üstad merdiven başında durmuş, bir güneş gibi parlıyor, bizi bekliyordu. Tıpkı Asâ-yı Mûsa kitabını ilk defa gördüğüm şekilde parlıyordu. Merdivenlerden çıkarken ayaklarım tutmuyordu, titriyordum. Üstad, uzunca müddet bize bir ders verdikten sonra yanından ayrıldık.” Ulviye annenin Hz. Üstad’la görüşme şeklini, yanlarında başka kimse var mıydı, içerdeler mi, dışarıdalar mı hatırlamıyorum artık o kısımları. O sıralarda hem yeni olduğumdan, hem de aradan çok zaman geçtiğinden dolayı aklıma gelenler bunlar.

BEY’İM BAŞTAN MUHALİFTİ SONRA DOST OLDU

Ulviye Sümer, Münire Özdemir’e anlatıyor:

“Risale-i Nur kitaplarını okudukça, onlara olan bağlılığım günden güne gittikçe artıyordu. Bizim bey: ‘Hanım, bu kadar üstüne düşme’ diye ikazlarda bulunuyordu. Ben de, ‘Efendi, evimizin önünden bir sel aksa, sen o seli durdurabilir misin? İşte, ben de öyleyim. Ne olur, bana dokunma’ diye cevap veriyordum.

“Bir gece teheccüde kalkarken beyim sinirlendi; çok ibadet ediyorsun diye maşayı aldı vurdu, kafamı yarıdı, kan içinde kaldım. Bir odaya girdim, kapıyı içerden kilitledim, kendi kendimi tedavi ettim orada. Sonra beyim yatıyor; uyuyunca onu korkutuyorlar, boğuyorlar rüyasında... Gelip kapıyı çaldı, ‘Ülviye kapıyı aç!’ dedi. ‘Açmam, sen beni döversin’ dedim ve açmadım kapıyı. ‘Aç bir şey yapmayacağım’ diye ısrar edince açtım kapıyı. ‘Ben artık bir daha sana karışmam, sen istediğin gibi ibadetini yap, yaşa’ dedi. Rüyasında ona, ‘Seni ailenin yüzü suyu hürmetine affettik’ demişler. Bey’im baştan böyle karşı çıksa da, gece ona ne göründü artık bilmiyorum, sonra o da dost oldu. Bana karışmazdı artık. Böyle bir olay geçti başımdan.” Ulviye anne beyi ile ilgili bu hatırasını bize böyle anlatmıştı.

Ülviye anne, birkaç sene sonra bir Cuma gecesi banyosunu yapmış, oturmuş koltukta, öylece vefat etmiş orada.

RİSALE-İ NUR’DA ULVİYE SÜMER

Ulviye Sümer’in ikisi Kastamonu Lâhikasında, beşi de Emirdağ Lâhikasında olmak üzere, Risale-i Nur’un Lâhika mektuplarında yedi kere ismi geçmektedir.

Bediüzzaman Hazretleri Kastamonu’da iken (1936-1943) Isparta canibine yazdığı mektuplarda Kastamonulu hanım talebelerinin isimlerini tek tek sayarak onlardan bahsetmektedir. Mektuplar dikkatle okunduğunda, Hz. Üstad, Kastamonulu ve Ispartalı Hanım talebelerinin karşılıklı selam ve dualarına mektuplarıyla aracı olmakla beraber, birbirlerinin güzel hizmetlerini örnek gösterip, onları hem teşci ediyor, hem de karşılıklı sevgi ve muhabbetlerini tesis ediyordu, gıyaben. Şöyle:

“Burada başta Âsiye olarak Ulviye, Lütfiye gibi çok çalışkan hanım şakirdler, Medrese-i Nuriye’deki hemşirelerine ve selâm gönderen Sabri’nin refikasına hem kardeşlerine arz-ı hürmet ve selâm ve dua ederler.” (Kastamonu Lâhikası142)

“Hâfız Ali’nin mektubunda yazdığı Ümmühan ve Şahide değerinde, burada Risale-i Nur’a bütün kuvvetiyle çalışan çok hemşirelerimiz var. Meselâ Âsiye, Sâniye, Ulviye, Lütfiye, Aliye gibi Risale-i Nur’un şakirdleri, oradaki hemşirelerine ve kardeşlerine selâm ve dua ediyorlar.” (Kastamonu Lâhikası 153)

İsimleri geçenlerden Ümmühan (Ergün) İslamköylü Hafız Ali Ergün Ağabeyimizin mübarek zevceleridir. Şahide (Yüksel) ise Bolvadinli kahraman bir nur talebesidir, merhum Atif Ural’ın ağabeyi Kemal Ural’ın kayınvalidesidir.

Üstad Bediüzzaman Hazretleri Emirdağ’ında iken yazdığı mektuplarında ise, Kastamonu’da bıraktığı hanım talebelerine hitap ederek onları unutmadığını, her gün dua ve manevî kazançlarına eskisi gibi ortak ettiğini yazıp, onları hizmetler için teşci ediyor.

“Kastamonu’da iken nasıl her gün dualarımda ve manevî kazançlarımda Nur’un has şakirdlerinden Âsiye, Ulviye, Lütfiye’ler, Zehra’lar, Şerife’ler, Hacer’ler, Necmiye’ler, Nimet’ler, Aliye’ler hissedar olmak için manen yanımda bulunuyorlardı; aynen şimdi de öyledirler.

“Ben sizleri unutmuyorum. Hattâ bugünlerde birden Ulviye, Lütfiye’yi merak ettim. İkinci gün, ikisinin de

mektublarını, hediyelerini aldım; bunların sadakatlarına bir emare oldu. Eskiden beri âdetim hediyeleri kabul etmemek ile beraber; sizin cübbe ve yeleşinizi bu geceki Leyle-i Kadir'de giyip Âsiye ile beraber Kastamonu'daki bütün Nur şakirdleri namına kabul ettim. Fakat kaideme muhalif olmamak için ona mukabil, Emin'de bulunan risalelerimden Lütfiye, Ulviye istediklerini alsınlar veyahut benim hesabıma Mehmed Feyzi ve arkadaşları onların beğendiklerini yazsınlar.” (Emirdağ Lâhikası 177)

Aynı manada bir başka mektup:

“Kastamonu'nun Zehra'ları, Hacer'leri, Lütfiye'leri, Ulviye'leri, Necmiye'leri başka bir sahada (hanımlar âleminde) Nur hizmetinde Feyzi'ye arkadaşlık ediyorlar.” (Emirdağ Lâhikası 224)

Hz. Üstad onları hiç unutmuyor bayramlarını tebrik ediyor:

“Bu dakikada Kastamonu Hüsrev'i Mehmed Feyzi'nin tebrik ve Nur fütuhatının müjdelerini hâvi parlak, güzel mektubunu aldım ve o kıymetli kardeşimiz başta olarak Hilmi, Emin, Beşkardeş'ler, Ulviye'ler, Zehra'lar, Lütfiye'ler gibi Nurcu hemşirelerimizin hem leyali-i aşerelerini, hem bayramlarını ruh u canımızla tebrik ediyoruz.” (Emirdağ Lâhikası 264)

Şükran Demirel Anlatıyor:

Ulviye anne ile 1956'larda Ankara'da tanıştık biz. Askeri Pilot olan eşim Ali Demirel'in vazifesi Ankara'daydı o zaman. Nasıl olduğunu hatırlayamıyorum, Ulviye anne bir gün bize geldi.

İSTANBUL'DA İLK HANIMLAR DERSİNİ ULVİYE ANNE İLE BERABER BAŞLATTIK

O sıralarda Ulviye anne Ankara'da kızının evinde milletvekillerinin hanımlarına ders yapıyordu. Üstad'tan aldığı izinle yapıyormuş bu dersi. O zaman yasak ya; kitaptan okumuyor, anlatıyor. Artık ne kadar zaman geçti ise o hanımlar: “Sen bu kadar bilgileri nasıl biliyorsun, bunları nereden alıyorsun bize de öğret” demişler. O zaman Üstad'ımıza sormuş Ulviye anne. Üstad, “Risale-i Nur'dan olduğunu anlat” demiş. Üstad'tan izin alınca, Risale-i Nur eserlerini söylemiş hanımlara...

Bizim tayinimiz İstanbul'a çıkınca Ulviye anne ile münasebetimiz kesilmişti.

İstanbul'da, şimdiki bu evimize de çok yakın olan Fatih ilçesinin Kızılelma Caddesi yakınında oturuyorduk. İstanbul'da Galip Gigin vardı. O, çok teksir kolu çevirenlerdendir. Galip Gigin, annesinden gizli yapıyordu bunları. Aslında annesi mübarek, ehl-i tarik bir hanımdı. Annesi biraz yumuşayınca, “Oğlum bu nurcuların annesi kimdir?” diye sormuş, bize geldi. İşte İstanbul'da ilk defa onunla hanımlar derslerini başladık biz. Başka yoktu...

Şöyle oldu İstanbul hanımlarının ilk dersi:

Galip Gigin'in annesi: “Şükran'cım biz boş durmayalım, tarikatçılara gidelim bir şeyler anlatalım” dedi. İşte o zaman, biz de hanımlara bir ders başlatsak diye geldi aklıma. Eşim Ali Demirel'e söyledim bunu. “Ben Mehmed Fırıncı'ya bir söyleyeyim” dedi. Fırıncı: “Ben Üstad'a kadınların ders yapmasına müsaade var mı diye sorayım da öyle başlayın” demiş. Fırıncı, Üstad'a sormuş, “Ders yapılısın” demiş Üstad¹.

Ama ders nasıl yapılır. Nasıl okunur bilmiyoruz. Ben daha gençtim. Risale-i Nur'u da tam bilmiyorum. Erkek dersleri oluyor evimizde ama ben usul bilmiyorum. Nasıl yapacağız derken aklıma hemen Ulviye anne geldi. Ulviye anneyi çağıralım, nasıl okunacak, nasıl ders yapılacak ondan öğrenelim dedik. Ankara'ya telefon edildi. Meğer Ulviye anne de İstanbul Cevizli'de kızının yazlığı varmış, oraya gelmiş.

Eşim Ali Demirel, Mehmed Fırıncı ve benim rahmetli oğlum Hüseyin gittiler Ulviye anneye. “Cuma günü ben Yeni Cami'ye geleyim” demiş. Cuma günü bizim eve kadınları topladık, Ulviye anne de geldi, böylece ilk ders başlamış oldu İstanbul'da. Ulviye anne bize şöyle edin, böyle edin diye tarif etti. 1959 senesinin Mart ayında oldu bu ders. Ulviye anne iki hafta kadar kaldı İstanbul'da.²

¹ Konuyu Fırıncı ağabeye sordum. Şunları anlattı: “Evet, Hz. Üstad'a benim vasıtamla hanımlar dersi olur mu diye sordurmuşlardı. Üstad'ımız hanımlar dersi için müspet cevap verdi. Ben de Ali Demirel'e söyledim.”

² Sorum üzerine Mehmed Fırıncı ağabey şu ilavede bulundu: “İstanbul'da hanımlar dersi şöyle başladı: Ulviye anne İstanbul'a gelmişti, Adalar'ın karşısında Kartal/Drados tepesinde oturuyordu. Oğlu savcı idi. Ali Demirel'le gittik onu ziyaret ettik, sonra alıp Ali Demirel'in evine getirdik. Benim ablam, Şükran abla ve Ulviye anne hanımlar dersini başlattılar.”

1960 İHTİLALINDAN SONRA ANKARA'DA 19 NUR TALEBESİNİ POLİS TOPLAMIŞTI

1960 ihtilalından birkaç ay sonra (17 Ağustos) Ankara'da 19 nur talebesini polis toplamıştı. O tarihte eşim Ali Demirel de görevi icabı Ankara'ya gitmişti. Ulus Murat Lokantası üstündeki dersaneye girmek için tam ayakkabılarını çıkarırken, karşı kahvede bekleyen polisler gelip onu da alıyorlar. Aynı gün Ankara'da hanımların mevlidi varmış. Oradan da Ulviye anneyi tutuklayıp aynı karakola getiriyorlar. Gazeteler bunu yazınca, rahmetli oğlum Hüseyin: "Bak anne, babamı Ankara'da tutuklamışlar" diye okumuştur bana. İşte o gece Eşim Ali Demirel ve diğer ağabeyler ile Ulviye anne aynı nezarethanede bir gece beraber kalıyorlar. (Şükran abla bu hatırayı eşi Ali Demirel'in yanında anlattı. Ömer Özcan)

MİLLİYET Gazetesinin 17 Ağustos 1960 tarihinde, YAKALANAN NURCULAR başlığı ile verdiği haber özeti:
 "İkisi kadın, 15 nurcu yakalanıp ifade vermek üzere 1. Şube Müdürlüğünde beklerken. Bir kadın nurcu yüzünü gizlerken (en üstte). Radyo altında oturan nurcu Nursi'nin halefi Ziverdir."

***

lece nurlu İstikbale kavuşulabilirdi.

Aşağı ve Küçük Medreselerde bunlar ele geçirilirken, bir başka yerde Nurcuların faaliyeti devam etmekteydi. Bu, kadınlar koluydu. Bahçelievlerde 61. sokaktaki 21 numaralı ev üçüncü ve en faal karargahtı. Karargâhı Ulviye Sümer adında bir kadın idare etmekteydi. Bütün ayinleri organize eden bu kadın azılı bir Nurcuydu. İşin güzel tarafı, bayan Nurcunun yanından hiç eksik etmediği şirin kızlardı. Bu güzel ve genç kılların ne işe yaradığı bir türlü anlaşılamıyordu.

15 Ağustos günü Ankara Emniyeti bütün hazırlıklarını tamamlayarak

AKİS Dergisinin hayasızca yaptığı yayın. 24 AĞUSTOS 1960

[MİLLİYET - ANKARA]

YAKALANAN NURCULAR Ankara'da yakalanan Nurcuların sayısı dün ele geçen 6 kişi ile 15 i bulmuştur. Çankırı Caddesindeki bir lokantanın üst katında faaliyette bulunanların arasında iki de kadın bulunmaktadır. Nurcular Devlet Bakanı Artus'un din konusundaki bir beyanatını istisnar maksadıyla bastırıp vatandaşlar arasında Nurculuğun serbest olduğu kanaatini yaymak istedikleri anlaşılmıştır. Yukardaki resimde bir kadın nurcuyu yüzünü gizlerken (en üstte) ve diğerlerini ifade vermek üzere 1 inci şube müdürlüğünde beklerken görüyorsunuz. Altındaki resimde radyo altında oturan Nurcu, Nursi'nin halefi Ziverdir.

Milliyet 17 Ağustos 1960

İsmet İnönü'nün damadı Metin Toker tarafından çıkarılan AKİS Dergisi, 17 Ağustos 1960'da Ankara'da muhtelif dersanelerden toplanan nur talebesi ağabeylerimiz için uzun bir haber yapmıştı. Haberde Ulviye annenin ve 16 nur talebesinin adı geçmektedir. Dikkatle okuyunuz... 27 Mayıs ihtilalinin dehşetli yüzü AKİS'te tam aksetmiş. Hakaret, tezyif, iftira, vicdansızlık... Uzun haberin küçük bir bölümü şöyledir:

YURTTA OLUP BİTENLER

Aşağı ve Küçük Medreselerde bunlar ele geçirilirken, bir başka yerde Nurcuların faaliyeti devam etmekteydi. Bu, kadınlar koluydu. Bahçelievlerde 61. sokaktaki 21 numaralı ev üçüncü ve en faal karargahtı. **Karargâhı Ulviye Sümer adında bir kadın idare etmekteydi. Bütün ayinleri organize eden bu kadın azılı bir Nurcuydu.** İşin güzel tarafı, bayan Nurcunun yanından hiç eksik etmediği şirin kızlardı. Bu güzel ve genç kılların ne işe yaradığı bir türlü anlaşılamıyordu.

15 Ağustos günü Ankara Emniyeti bütün hazırlıklarını tamamlayarak Nurcubaşlıları toplamağa karar verdi. İlk baskın Aşağı Medreseye (Ulus'ta Murat Lokantasının üstündeki dersanedir. Ömer Özcan) yapıldı. Burada ele geçenler yabancı değillerdi. Saidi Nursi'nin baş müridi Ziver Gündüzalp, Mustafa Sungur ve medresenin kâtipliğini yapan Ekrem Göker orada yakalandı. Aşağı Medresenin arşivleri Emniyet mensupları için pek faydalı oldu. Bu arşivlerde Nurcuların ileri gelenleri birer birer dosyalanmıştı. Bunlardan Gedikli Başçavuş Fahri Türkmen, Pilot Başçavuş Ali Demirel, İsmail Kurucu, Abdullah Yegin, Ali Gürbüz, Sabi Özdemir, Mehmet Çağlar, Tevfik Özdemir, Kâmil Çavdar, Halim Tunçbilek, Hüseyin Biçer, Osman Çağlar adlarındaki şahıslar derhal toplandı. Ayrı ayrı ifadeleri alındı. İfadelere bakılırsa hepsi masumdu. Hepsisi, sadece dini bütün müslümandı. Adamların tek günahı Atatürk ismi anılınca soğuk soğuk terlemelerinden ibaretti. Bir de İnkılâp kelimesinden hoşlanmıyorlardı.

Emniyet mensupları Aşağı Medreseyi bastıkları anda, bir kısım Birinci Şube memurları da Bahçelievlerde araştırma yapıyorlardı. Bahçelievlerdeki araştırma da verimli oldu. Nurcu kadınlar yakayı ele verdiler.

Bir üçüncü baskın da Nurcuların yayın işlerini tanzim eden matbaaya yapıldı. Matbaa Denizciler caddesindeydi. Salih Özcan adında azılı bir Nurcuya aitti. Hilal Basımevi adı altında çalışan bu basımevinde Nurculuğa ait yığınla mevkute ele geçti. Matbaanın sahibi Adapazarında yedek subaylığım yapmaktaydı. **AKİS, 24 AĞUSTOS 1960**

Fatma Aydoğdu Ural Anlatıyor:

Merhum Atif Ural'ın eşi, yine merhum olan Mehmed Günay Tümer'in ablasıyım. Babam hâkim idi. Kastamonu'da da görev yaptı. Eşim Atif Bey 1966'da, kardeşim Günay Tümer ise 1995 senesinde vefat etti.

Ulviye anne Kastamonu'da iken biz de Kastamonu'da idik. Annem de Ulviye anne de ilk başlarda ehl-i tariktiler. Birbirlerini çok severlerdi. Ulviye anne bize gelir giderdi. Annem tifoya yakalandığında sokak kapısına tifo hastası olduğu için eve girilmemesi gerektiği doktorlar tarafından yazdırılmıştı. Ulviye anne, annemin hastalığını duyunca koşup geldi. İçerisi tehlikeli olduğu için almak istemememize rağmen hiç aldırmadan girdi. Anneme geçmiş olsun dedi, epeyi oturdu. O zaman ben çok etkilendim. Ulviye anne o tehlikeli hastalığı hiçe saymıştı, çünkü kapıdaki yazıyı okuyanlar eve giremiyorlardı. O zamanlar tifo çok tehlikeli sâri bir hastalıktı.

Daha sonra Ulviye anne Ankara'ya kızının yanına gitti, orada kaldı. Mustafa Sungur ve kardeşim Mehmet Günay Tümer Ulviye annenin ziyaretine giderlermiş. Suriye'den gelen bir şeyh efendi müritlerini dolaşır; Ulviye anneye gittiğinde, Ulviye anne Mustafa Sungur'u çağırır. Mustafa Sungur şeyhe birkaç soru sormuş. Beklediği cevapları alamayınca, "Bu kadar kişinin vebalini alıyorsun" diye nasihat etmiş, epeyce konuşmuş. Allah ondan razı olsun. Ondan sonra bu şeyhi bir daha görmedik.

Ulviye anne bize geldiğinde Risale-i Nur'dan parçalar naklederdi. O zamanlar ortalık çok tehlikeliydi. Evler basılıyor, kitaplar müsadere ediliyor, geri verilmiyordu. Zaten daktilo ile yazılmış kitaplardı. Kitaplarımızı bulunamayacak şekilde saklıyorduk. Nur talebeleri hapislere atılıyordu. Aleyhimizde çok kimseler vardı. Risale-i Nur'dan çok sevdiğim şu bölümü; "Eğer o istidat çekirdeğini İslamiyet suyu ile imanın ziyasıyla, ubudiyet toprağı altında terbiye ederek evamir-i Kur'aniyeye imtisal edip..." ilk defa Ulviye anneden duymuştum.

Merhume Ulviye Sümer'in İstanbul/Kartal kabristanındaki mezarı